

UDC 01.1

ISBN – 979-8-90214-568-4

The XV International scientific and practical conference «The impact of digital technologies and inventions on the future in education and business», April 13-15, 2026, Munich, Germany, 187 p.

Text Copyright © 2026 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2026 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Yevlanov M., Makeienko V. Concept of building information technologies for automation of work at the pre-operating stages of the information system life cycle. Abstracts of XV International Scientific and Practical Conference. Munich, Germany. Pp. 19-23.

URL: <https://eu-conf.com/en/events/the-impact-of-digital-technologies-and-inventions-on-the-future-in-education-and-business/>

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ

Жуков Владлен Валерійович

кандидат економічних наук, доцент
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця (Україна)

У період економічних глобалізаційних змін конкурентоспроможність стає обов'язковим критерієм ефективного розвитку ринку готельно-ресторанних послуг. У процесі конкурентної боротьби підприємства цієї галузі шукають різні шляхи задоволення запитів споживачів готельно-ресторанних послуг з урахуванням оптимального використання ресурсів.

Тому усі підприємства індустрії гостинності в умовах жорсткої конкурентної боротьби і ситуації, що швидко змінюється, повинні не тільки концентрувати увагу на внутрішньому стані справ усередині свого закладу, але й виробляти довгострокову стратегію, яка дозволила б їм встигати за змінами, що відбуваються в їхньому оточенні. Розвиток ринкових відносин, загострення конкуренції в індустрії гостинності в умовах нестабільності висувають на перший план питання підвищення конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанної індустрії.

Проблему підвищення конкурентоспроможності підприємств розглядали багато вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як Б. Андрушків, В. Архипова, О. Давидова, Л. Мельник, Л. Малюта, О. Сватюк, І. Стойко, Н. Тарнавська, М. Портер, Г. П'ятницька, Г. Скудар, Р. Шерстюк, Т. Шталь, А. Яновський, С. Ярошенко та інші.

Для досягнення позитивного результату необхідно по-перше, виявити існуючі проблеми та недоліки з метою підвищення конкурентоспроможності підприємств готельно-ресторанної індустрії. По-друге, визначити шляхи їх вирішення та розробити конкретні заходи щодо подолання існуючих недоліків.

Готельно-ресторанний бізнес, як складова частина сфери послуг, вважається одним із стимулюючих та стабілізуючих факторів розвитку вітчизняної економіки. Саме ця складова бізнесу має великий потенціал розвитку в Україні, оскільки ринок готельно-ресторанних послуг ще далекий до насичення, тому існує можливість залучення додаткових інвестиційних ресурсів як внутрішніх, так і зовнішніх. Тому сьогодні розвиток ринкових відносин, загострення конкуренції у сфері послуг висувають на перший план проблему підвищення конкурентоспроможності готельно-ресторанних підприємств.

Виявлення та оцінка факторів впливу на конкурентоспроможність продовжують залишатися серед основних пріоритетів управління конкурентними можливостями підприємств індустрії гостинності.

При визначенні факторів формування конкурентних переваг виділяють екзогенні та ендогенні фактори.

Основні фактори формування конкурентних переваг готельно-ресторанної індустрії:

- зовнішньо-економічна податкова політика;
- фінансово-кредитна політика;
- інноваційна та науково-технічна політика; державне регулювання якості продукції;
- нормативно-правове забезпечення;
- розвиток конкуренції;
- соціально-економічний стан;
- природно-кліматичні фактори;
- розвиток інфраструктури ринку;
- організація процесу обслуговування;
- оперативність вирішення проблемних ситуацій з клієнтами;
- технологія обслуговування;
- оперативність виявлення специфічних потреб клієнта та їх задоволення;
- система надання інформаційних послуг;
- організація управління підприємством індустрії гостинності;
- мотивація;
- система управління якістю через систему стандартизації, сертифікації та нормативно-правове забезпечення.

Розвиток сучасного ресторанного бізнесу значною мірою залежить від пристосування підприємств до нових умов господарювання у ринкових умовах. Цей процес передбачає підвищення конкурентоспроможності ресторанів, забезпечення створення конкурентних переваг в умовах нестабільності ринку.

Дослідження факторів впливу на конкурентоспроможність готельно-ресторанних підприємств дає можливість сформулювати ключові компетенції, що забезпечують високий рівень конкурентоспроможності сучасного підприємства індустрії гостинності.

В умовах існуючої нестабільності та економічної турбулентності важливим завданням для готельно-ресторанних підприємств є задоволення побажань клієнтів на рівні, який забезпечуватиме збереження бізнесу та досягнення мінімального рівня рентабельності.

Сучасна ситуація на ринку сфери послуг, змушує підприємства індустрії гостинності розробляти нові механізми для збереження та розвитку свого бізнесу та адаптації до нових умов зовнішнього середовища, розглянемо проблеми, які впливають на розвиток підприємств сфери послуг в Україні:

- недостатньо добре розвинута система управління якістю на підприємствах;
- недостатній рівень задоволеності вимог споживачів;
- недостатньо високий рівень управління закладами, низький рівень лідерських якостей у керівників закладів;
- переважна орієнтація представників готельно-ресторанного

господарства не на якість своєї продукції, а на матеріальне забезпечення закладу;

- дуже часто прерогативою закладу є кількість продукції, а не її якість;
- недостатня рекламна діяльність готельно-ресторанних закладів;
- недосконала іміджева стратегія готельно-ресторанного закладу;
- недостатньо кваліфікований рівень персоналу закладів, а отже і низька якість обслуговування;
- недостатня якість послуг, що надаються та невідповідність цін рівню якості;
- низький рівень конкуренції на ринку готельно-ресторанних послуг;
- відсутність добре розвиненої мережі альтернативних засобів розміщення більш економного характеру для туристів (тобто хостелів, малих готелів);
- недостатня кількість готелів, які б надавали якісні послуги із розміщення споживачів послуг [1, 2].

Основні шляхи та стратегії підвищення конкурентоспроможності:

- *Інноваційна діяльність*: впровадження сучасних ІТ-технологій (системи обліку, мобільні додатки), використання новітнього кухонного обладнання та впровадження унікальних концепцій меню.
- *Маркетингова політика*: активна реклама в соціальних мережах, розвиток власного бренду, формування позитивного іміджу та системи лояльності для клієнтів.
- *Якість послуг та сервісу*: дотримання високих санітарно-гігієнічних стандартів, підвищення кваліфікації персоналу та покращення культури обслуговування.
- *Оптимізація внутрішніх процесів*: управління витратами, покращення матеріально-технічної бази та організаційної структури підприємства.
- *Аналіз конкурентів*: постійний моніторинг ринку та запитів споживачів для швидкого реагування на зміни.

Розв'язання труднощів з якими стикаються готельно-ресторанні підприємства дозволить залучити більшу кількість відвідувачів. Покращення сприятиме підвищенню продуктивності роботи закладів, що безпосередньо збільшить їхній прибуток. Зросте рівень обслуговування і якість послуг, зміцниться ефективність управління закладом. Клієнти краще сприйматимуть імідж і репутацію підприємства. Підприємства отримають шанс вийти на міжнародний ринок і розширити коло споживачів.

Список літератури:

1. Новикова В. І. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі: матеріали міжнародної науково - практичної конференції, м. Харків. Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2020. С.32-34
2. Якубів В. М., Боришкевич І. І. Формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств ресторанного бізнесу. Регіональна економіка. 2020. №1(95). С. 144-153. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2020-1-15>.